

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v pondelkih pa ob 3. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celetno K 2'—, polletno K 10'—, četrtletno K 5'—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celetno K 30'—, naročnina se pošilja upravništvu. — Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITICEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravništvo: Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 6. Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: petit vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglašanju po pust. — Za odgovor je priložiti znamko. Telefon številka 118.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vljudno vabimo na novo naročbo, stare p. n. naročnike pa, katerim je potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času obnove, da pošiljanje ne preneha in da dobe vse številke

„DAN“

velja v Ljubljani na dom dostavljen: Vse leto . K 18— Cetrt leta . K 4'50 Pol leta . K 9— En mesec . K 1'50 V upravništvu prejeman na mesec K 1'20. S pošiljanjem po pošti v Avstriji velja: Vse leto . K 20— Cetrt leta . K 5— Pol leta . K 10— En mesec . K 1'70 Za Nemčijo vse leto K 24. Za Ameriko in druge dežele vse leto 30 K. Naroča se lahko z vsakim dnem, a hkratu se mora poslati tudi naročnino, drugače se ne oziroma na naročilo. Pri reklamacijah naj se navede vedno dan zadnjega plačila naročnine. List se ustavlja 10. dan po potekli naročnini brez ozira in vsakemu, kdor je ne vpošlje o pravem času.

Upravništvo „DNEVA“.

Evropske armade v številkah.

Ako se v bližnjih dneh ne poravnajo nasprotstva med državami — preči Evropi velika vojna z vsemi svojimi grozotami. V tej vojni bi stopilo na bojno polje vse, kar je doslej izumil človeški duh na poti svojega napredka. Ta vojna bi odločila, kdo bo bodoči gospodar Evrope in sveta. Evropsko ravnotežje bi se nagnilo, v groznem prevratu bi zgrmele vse sile v medsebojni boj. Tu bi vsaka država hotela rešiti sebe in iz splošne zmešnjave odnesti čim več dobička. Naravno je, da bi vsaka država postavila v boj vse svoje čete in vso svojo moč, kar je premora na suhem in na morju. Zato podajamo tu številke, v katerih se kaže evropska bojna sila — in sicer trozveze posebej in tripelentente posebej, da se pokaže v kakem razmerju sta si danes obe nasprotni skupini.

I. Trozveza.

Table with 4 columns: Stal. armada, rezerva, ob vojni, and total. Rows for Nem., Avstr., Ital., and Skup.

Poleg tega ima vsaka država tudi svojo črno vojsko in sicer: Nemčija 2,000,000 — Avstrija 1,660,000 — Italija 1,200,000, t. j. skupno 4,800,000. V slučaju vojne lahko postavi torej Nemčija 6,000,000, Avstrija 3,460,000 (po novem brambnem zakonu zraste to število nad 4,000,000), Italija 1,725,000 vojaštva. Vse skupaj pa okoli 11 milijonov.

II. Tripelententa. (Trosporazum.)

Table with 4 columns: stal. armada, rezerva, ob vojni, and total. Rows for Rus., Fran., Angl., and Skup.

Poleg tega ima vsaka država svojo črno vojsko in sicer: Rusija 5,200,000, Francija 1,000,000, Anglija 1,700,000. V slučaju vojne lahko postavi torej Rusija 9,900,000, Francija 3,100,000, Anglija 2,500,000 vojaštva. Skupno vse tri okoli 15,000,000.

Na suhem torej prevladuje tripelententa trozveza za 3 milijone vojaštva. Seveda to število samo ne odločuje, kajti treba je vpoštevati, kakšna je armada, kako je oborožena, kje je razpostavljena itd. Število samo še ne zmaguje, vendar ruski milijoni ponosno gledajo izza vzhodne meje Evrope.

Pomorska sila.

I. Trozveza.

Table with 5 columns: Nem., Avstr., Italija, sk., and total. Rows for Mod. oklopnice, Stare oklopnice, Križ. I. vrste, Križ. II. vrste, Križ. III. vrste, Monitorji, Torpedi, and Moštvo.

Moštvo: Nemčija 35,500, Avstrija 12,800, Italija 29,941. Skupaj 78,340.

Kakor vidimo, je najmočnejša na morju Nemčija, ki je zadnja leta svoje brodogradnje znatno pomnožila.

II. Tripelententa.

Table with 5 columns: Angl., Franc., Rus., sk., and total. Rows for Mod. oklopnice, Stare oklopnice, Križ. I. vrste, Križ. II. vrste, Križ. III. vrste, Monitorji, Torpedi, and Moštvo.

Moštvo: Anglija 126,400, Francija 30,600, Rusija 60,000. Skupaj 217,000.

Na morju je torej angleška sila še mnogo močnejša nego nemška in prekaša celo silo trozveze.

Podatki, ki jih tu navajamo so iz časa pred balkansko vojno — torej pred štirimi meseci. Med tem so države izprevidle, da nastaja resen čas in so svoje bojne sile pomnožile, tako da so danes na vsaki strani številke še višje.

Pri tem je treba pomisliti, da je moč vsake armade odvisna od njenega orožja in od municije. O tem seveda nimamo podatkov. Na bojno polje stopata danes tudi avtomobil in zrakoplov. Bodoča vojna bi se vršila na zemlji, na vodi in v zraku — tudi zrak so države primerno zavarovale in so svoje zrakoplove oborožile z uničujočimi bombami.

Pri pomorskem boju igrajo valžno ulogo mine. V statistiko ladjevja

pa še niso prišteti dridnavti, ki so jih zadnja leta stavile države s tako naglico. Za vsemi četami in orožjem pa stoji glavna sila vsake vojne, to je denar — in pisalo se je že pred časom, da je tudi v tem oziru tripelententa mnogo močnejša, kajti tripelententa ima denar, trozveza pa nima denarja.

Sicer pa so pred kratkim časopisi dokazali, da bi evropska vojna v kratkem času porabila dnevno toliko denarja, da bi bile kmalu vse blagajne prazne — sledil bi torej evropski bankerot, Amerika bi se smejala in nekateri pišejo — da bi si tudi rumena nevarnost zopet opomogla.

Ali bo strah pred takimi posledicami zadržal Evropo pred nepremišljenim bojem, ki bi divjal lahko več let predno bi se zopet uredilo ravnotežje v Evropi?

Številke, ki smo jih navedli jasno govore, kako izgleda Evropa v znamenju orožja.

Danes zvečer „Slavčev“ pustni korzo v „Unionu“.

Glavna posojilnica.

Skoraj bosta minuli dve leti, odkar se je razglasil konkurz o imetju »Glavne posojilnice«. Nebroj upnikov željno pričakuje in povprašuje, kedaj in kako se bo konkurz končal, da dobe vsaj delno plačilo.

Spričo ogromne izgube, ki se je pokazala v denarnem poslovanju »Glavne posojilnice«, se člani seveda boje za svojo gospodarsko existenco, muči jih negotovost, koliko bodo upniki od njih zahtevali in koliko bo moral vsak plačati. Likvidacijski odbor »Glavne« ima nalogo zbirati prispevke za poplačilo upnikov »Glavne«, ki bodo le z malim delom pokriti iz konkurza. Dokler pa konkurz ni končan, likvidacijski odbor ne more preračunati natančne vsote. Upniki »Glavne« silijo na to, da se konkurz čim prej konča, ker je to nele v interesu njih samih temveč tudi v korist članov. S konkurznim postopanjem se končna ureditev samo zavlačuje in neizmerno podraži, ker vsak hip nastane nova pravda, ki je združena s stroški.

Upniški in likvidacijski odbor torej sporazumno delata na to, da se konkurz »Glavne« čimprej konča. Tega cilja pa ni moč tako hitro doseči, kakor bi nekateri nestrpni upniki želeli. Ob vladajoči denarni krizi je izterjavanje terjatev »Glavne posojilnice« sila težavno, Gotovina se

ne dobi kar na cesti, in tako grede zemljišča na prisilno prodajo. Koliko se pri taki prisilni prodaji dobi, je vsakomur znano; saj je še dobro, če se dobi kupec, ki plača zahtevani dve tretjini cenilne vrednosti za kmetško posestvo. Zlasti pa ni kupecv za večja posestva. Pri izterjavanju vknjiženih terjatev je torej treba previdnosti. Če naj se terjatve izterjajo za vsako ceno, potem nastane spet škoda upnikom in članom »Glavne«, ker se delež, ki ga bodo morali plačati člani ob vsaki delni ali popolni izgubi ene ali druge terjatve »Glavne«, za vsoto te izgube zviša. Toliko pa se že danes da s sigurnostjo presoditi, da upniki nikdar ne bodo prišli do popolnega plačila svojih terjatev, tem manj če se bo gospodarska in denarna kriza tako naprej razvijala, kakor se je doslej. Skoraj izključno je misliti na kako izdatno državno pomoč. Člani »Glavne posojilnice« naj torej računajo s tem, da se bodo rešili edine s samopomočjo. Likvidacijski odbor ravna v interesu upnikov in članov »Glavne«, ko namestila v najkrajšem času poskusil z upniki »Glavne« poravnava na primeren procentualen del njihovih terjatev.

Pravde radi neobstoja članstva, ki so vzbujale po vsem Slovenskem živahno zanimanje, so domalega končane. Po razsodbah, ki jih je izdalo vrhovno sodišče na Dunaju, je član vsakdo, kdor je podpisal pristopnico, plačal ali si dal odtegniti opravični delež ter bil vpisan v register združnikov. Noben član si ni bil v svesti, ko je pristopil ali pri »Glavni posojilnici« najel posojilo, kakšno zavezo s tem prevzame. »Glavna posojilnica« je združba z neomejeno zavezo. Zdržni zakon iz leta 1873 določa, da jamči za vse plačilne obveznosti take združbe vsak član z vsem svojim premoženjem. To bi se še dalo prenesti. Toda nesrečna zakonodaja iz leta 1873, ko se je, kakor vohče znano, izvršil strahoviti dunajski borzni krah, je sprejela v zakon tudi določilo, da sme vsak upnik združbe z neomejeno zavezo svojo nepokrito terjatev eksekucijskim potom izterjati od enega ali drugega člana, ki se mu zdi premožnejši, oz. od kogar upa najprej dobiti denar. Pri sedaj namerni reviziji združnega zakona se bo ta naravnost kruta in z gospodarskega in obče človeškega stališča naravnost nerazumljiva določba izločila. Veliko zaslug si bodo pridobili zastopniki ljudstva v državnem zboru, če bodo dosegli, da ta izločitev velja tudi za vse tiste združbe z neomejeno zavezo, pri katerih konkurzno postopanje še ni končano.

Namen konkurznega postopanja je, pridobiti vsakemu upniku sorazmerno plačilo in sicer iz premoženja, ki ga je imela »Glavna« ob otvoritvi konkurza. V konkurznem postopanju torej prispevki članov ne pridejo v

poštev. Te prispevke članov urednje reparticijsko (razdelitveno) postopanje, ki ga ima opravljati in dovršiti likvidacijski odbor. Izgubo, ki se pokaže upnikom v konkurznem postopanju, morajo pokriti člani po razmerju števila svojih deležev in brez ozira na svoje premoženjsko stanje. Ta čas si seveda upniki »Glavne« lahko poiščejo enega ali drugega člana in iz njega izčrpajo vse, kar ima. To ni pravično in utegne uničiti ravno tiste člane, ki bi lahko pripomogli, da pridejo vsi upniki vsaj do delnega plačila. Namen združnega zakona ni, enemu upniku dati polno pokritje, drugemu pa nič, ampak nasprotno vsem enakomerno. Zato bo tudi za upnike »Glavne« najboljšje, če se zadovoljijo, da se reparticijsko postopanje mirno izvrši.

»Glavna posojilnica ima po sedanjih ugotovitvah okoli 500 članov in približno 1200 upnikov. Deficit je velikanski, nepokrita vsota vseh terjatev je toliko, da se ne pokrije premoženje vseh članov, ako vse in vsakega posebej poženo upniki od hiše in od ognjišča, vržejo na cesto in prepuste njega, ženo in otroke najhujši revščini. Do tega ne sme priti! Člani »Glavne« niso zakrivali njene in svojega čuhpnega položaja. Kar bodo plačali, bodo plačali zato, ker je upravnih svet »Glavne« gospodaril z denarjem, kakor da bi ga iz zemlje kopal. Upravni svetniki so sicer solidarni odgovorni za vso po lahkomiselnosti prizadeto škodo, a kaj pomaga to, ako se ne more izterjati? Člani se bodo torej pokorili za nepravilnosti in protizakonito postopanje bivših upravnih svetnikov »Glavne«. Vsak človeški čut in vsaka človeška postava pa izključuje, da bi se kdo pokoril po nedolžnem. Zato upravičeno upamo, da se bodo upniki »Glavne« odrekli svoji dvomilivni pravici do izterjanja svojih terjatev eksekucijskim potom in da ne bodo preganjali že itak hudo prizadetih članov, katerih kredit silno trpi. V tem slučaju je mogoče, da pridejo vsi upniki do sorazmerno dosti višjega pokritja kakor sicer. Če se upošteva premoženje vseh članov »Glavne«, se mora priti do zaključka, da bo razdelitev po ključu števila deležev neizvedljiva. To uvidevajo tudi pametnejši člani, ki so pripravljani žrtvovati v prid gmotno slabšim članom večji del svojega premoženja, seveda le pod pogojem, da se s tem izpuste iz vseh daljnih obveznosti. Vsak član bo moral pokazati dobro voljo in prispevati po svojih močeh.

Likvidacijski odbor opaža, kako nekateri člani na vse mogoče načine skušajo, prenesti svoje premoženje na bližnje in daljne sorodnike ali se ga na kak drug način iznebiti. Vse to se bo izpodbijalo, dotični bodo pa tudi zapadli kazni, ker je prejasen in preprozen očitni namen, oškodovati upnike »Glavne posojilnice«. Z ozirom na dejstvo, da se je vest o

LISTEK

M. ZEVAKO:

V senci jezuita.

(Dalje.)

Tisto, kar je bil nataknil enooki rokovnjač na suličino ost, je bila glava Trikota, kralja Argotskega. Ragastan je prebledel. Srce ga je bolelo gledati takšno grozoto. In vendar je stal že mnogokrat v bitkah, kjer niso poklali malo ljudi. Prijel je Manfreda za roko; mladi mož je bil ostal pri njem. »Pol dvanajstih je ura«, mu je dejal »Pojdiva, zadnji čas je.« Manfred je zmajal z glavo. »Ostanem.« je dejal. »Toda Dvor Čudežev napadejo vse sile velikega profosa...« »Baš zato ostanem.« »Torej ste res njihov človek? In ste v resnici rokovnjač?« S tesnobo je čakal odgovora. »Rokovnjač nisem.« je odgovoril Manfred mirno, »toda vzgojen sem med temi nesrečnejši; njih oči mi niso kazale nikdar drugega kakor smehljaje, in njih nasilne roke so se zaradi mene naučile božanja, ko sem bil otrok...« »Govorite! Povejte še kaj!« je rekel Ragastan. Skoro bi bil rekel:

»Povej!« »Nesrečnejši so«, je nadaljeval mladi mož, »in ljubim jih, kakor so ljubili oni mene. Potrebujete me nočjo. Ako bo treba, rad poginem z njimi... Hvala vam, gospod, za vaše prilazno obvestilo... Hvaležen sem vam dvakrat, ako je mogoče... od tod pa ne grem...« »Če je tako, potem ostanem tudi jaz,« je dejal Ragastan. Manfred je zavriskal veselja. »Ako imamo zase vaš meč, smo oteti,« je dejal. In poklical je Lantnéja. »Evo ti, brate, velikodušnega moža, ki sem ti tolikokrat pripovedoval o njem...« Lantné je s hvaležnim občudovanjem pogledal viteza in mu pomolil roko. »Gospod,« je dejal, »junak ste. Vam se imam zahvaliti, da moj brat še živi...« »Vaš brat?« je vzkliknil Ragastan z živim zanimanjem. »Ja, tako imenujeva z Manfredom drug drugega, čeprav nisva iste krvi — kakor kaže vsa verjetnost.« Z naglim pogledom je Ragastan pomiril in presodil Lantnéja, to je, moža, ki ga je naslikal Trikot, da je zmožen vsakatega zločina. In vtis, ki ga je zadobil od tega pogleda, je bil tak, da je Trikot nesramno lagal. S kakšnim namenom neki? Ob zadnjih Lantnéjevih besedah pa ga je izpreletelo.

»Vi pravite, kakor kaže, je dejal; oprostite mojo radovednost in pripišite jo samo simpatiji, s katero me navdajate obadva...« »To besedo rabim,« je odgovoril Lantné, »ker niti jaz, niti Manfred ne veva, kje nama je izvir... Oba naju je vzgojila neka ciganka z Dvora Čudežev — to je vse, kar nama je znano o najinem detinstvu.« Ragastan je prebledel kakor vosek, in njegov pogled je obvisel na Manfredu s strastno radovednostjo. »Pa kaj je s tisto ciganko?« je vprašal, bolj zato, da skrije svojo zmedenost. »Med nami živi...« »Ali bi jo mogel videti... in govoriti z njo?« »To se razume,« je dejal Manfred začuden. »Toda, gospod, ali mi niste rekli, da nas o polnoči napadejo?« »Da, da,« je dejal Ragastan. Otr si je znoj, ki mu je vrel po licu, ter se iztrgal siloma iz svojih misli. »Prav imate,« je povzel s trdnim glasom. »Pobrigajmo se za obrambo.« Manfred je mignil z roko nekaterim poveljnikom, spoštovanim zaradi svoje srčnosti in bladnokrvnosti, da so pristopili k njemu. Vršilo se je posvetovanje. Ragastan se je videl v čudnem položaju. Obdan od rokovnjačev, klatežev in obešenjakov, je čutil neodpisno zadrego ob misli, da bo moral

potegniti meč za te ljudi. A ta zadrega je izginila popolnoma, kakor hitro se je ozrl na Manfreda. Če bi bil ta mladi mož njegov sin! In z grozo se je spomnil besed Franca I. Namen pčhoda je bil pred vsem, polastiti se Manfreda in Lantnéja. In zjutraj zarana naj bi obesili Manfreda pri Trahoarskem Križu! In če bi bil Manfred res njegov sin! Val krvi je udaril Ragastanu v sence. V tem trenutku bi se bil spopadel sam s celo armado, samo da reši mladega moža. Nič več ni čutil rokovnjačev in vlačug okrog sebe. Videl je samo svojega sinu — svojega morebitnega sinu! In sklenil je, da rajši zapali Pariz, kakor da bi pustil Manfreda v roke kralja in velikega profosa. Vel si je, da hoče ostati miren ter pozabiti vse drugo na svetu in misliti samo še na to, kako bi se najbolje ubranili. Njegov ostrji pogled je hipoma objel vse Dvor Čudežev. Tri uličice so se iztekale vanj. Vse tri so bile zabarikadirane. »Ali imate kaj orožja?« je prlaš. »Kakih tri sto arkebuz in približno enako število pištol.« »Pa streljiva?« »V izobilju!« »In strelcev?«

»Vsi ti ljudje so vajeni streljati z arkebuzo.« »Kaj pa lahko delajo ženske?« »Kar koli bo treba.« »Dobro,« je rekel Ragastan nato. »Dvesto mož v to ulico« (pokazal je ulico Sv. Odršenika). »Sto mož tja-le« (pokazal je uličico Montorgé). »Sto mož pred to ulico« (ulico Siro-makov)... »Za vsako skupino strelcev postavite kakih dvajset ženskih s streljivom, a tako, da bodo zakrite. Nabijale bodo možkim izstreljene arkebuze...« Vsako teh Ragastanovi navodil je bilo izvršeno v naslednjem trenutku. In ravno ta hip se je zaslislilo, da bije pri Sv. Evstahiju polnoči. »In zdaj,« je nadaljeval Ragastan, »postavite za vsako četo arkebuzirjev sto mož, oboroženih s pištolami, da lahko posežejo v boj, ako bi se morali arkebuzirji umekniti.« Tudi to novo odredbo so izvršili rokovnjači v dveh minutah. »In naposled,« je zaključil Ragastan, »naj se zbere vse vaše razpoložljive sile tu, na sredi trga... To bo nekakšna rezerva, ki pritisne proti najbolj ogroženim točki.« Vitez je bil podal v teh besedah edini načrt, ki je nudil vsaj malo upanja v zmago. Tega so se zavedali zbrani poveljniki in odobrili tučeve predloge brez prerekanja. (Dalje.)

polenu »Glavne posojilnice« tako zanesla v zadnjo najrevnejšo kočo zadne najrevnejše gorske vasice na Slovenskem, je izključeno, da bi se kdo mogel izgovarjati, da ni vedel, čemu člani »Glavne« odprodajajo ali na kak drug način odtujujejo svoje premoženje. Torej pamet! Le z združenimi močmi bo mogoče preprečiti uničenje gospodarskih eksistenc in kaznovanje radi nepravilnih dejanj. V tem slučaju bodo prispevale s podporami korporacije, dežela in upamo tudi država.

Likvidacijski odbor pošlje v kratkem poziv na vse člane, naj se odzovejo, koliko in na kakšen način lahko prispevajo zlepa. Tudi tu bo veljalo geslo: kdor hitro da, dvakrat da! Če pa se bo raztegnilo odplačilo na dolgo vrsto let, potem se pomnože stroški izterjavanja in bilo bi s takim postopanjem le malo pomagano unikom in članom. Če se člani ne bodo zavedali svojih dolžnosti, utegne priti neizogibna posledica, da bo večina za njih gospodarstvo težko prizadeta in dotičnih bo potem težko kaj pomagala njih dvomljiva regresna pravica poiskati od svojih članov povračilo tega, kar so sami preveč plačali.

Obračamo se torej na upnike »Glavne posojilnice« in med temi v prvi vrsti na najbolj prizadete posojilnice, da omogočijo poravnavo s člani »Glavne«, obračamo pa se tudi do članov, da trezno premislijo resni položaj in omogočijo mirno in pametno poravnavo.

Likvidacijski odbor.

Pred pohodom.

VELEVLASTI IN ODPOVED PRE-MIRJA.

Dunaj, 31. januarja. V poučenih krogih so mnjenja, da bodo velevlasti zahtevale natančnejšega pojasnila od »Balkanske zveze« radi odpovedi premirja ter vprašale, bi li ne bili zavezniki pripravljene začeti pogajanja na podlagi novih pogajanj, različnih od prvih. So mnjenja, da je Bolgarska le radi tega prekinita premirje, da ustrašuje Turke in jih prisili do novih, večjih kompenzacij. Kljub temu imajo malo upanja, da bi bil mir ohranjen.

Berlin, 31. januarja. Tu so s turško noto zadovoljni. Istotako odobravajo postopnje sir Edvard Greya, ki hoče s pomočjo angleških poslanikov pregovoriti zaveznike k delni popustljivosti. Vprašanje pa je, li bodo zavezniki za kaj takega dopustni.

SPOR RADI ODRINA.

London, 31. januarja. O noti Porte se bode v nadaljnjem razpravljalo le v poslaniški remisiji, če se doseže sporazum med velevladami, bodo le te odločile nadaljnjo akcijo. Zastopniki tripelcentne (Anglija, Francija in Rusija) izjavljajo, da je zahteva zaveznikov po popolni prodaji Odrina Boglarski, popolnoma upravičena. Temu pa nasprotujejo poslaniški trozveze, češ, da je dovolj, če dobodo Bolgari samo del Odrina. Spor je torej postal med obema deloma popolnoma jasen. Počakajmo, kako preneha, (Opomba ured.)

POSŁANIK JOVANOVIČ SODI UGODNO.

Dunaj, 31. januarja. Srbski poslanik na Dunaju, Jovanović, je izrazil nado, da ostane mir ohranjen, kajti Turčija zasleduje korak zavladevanja in — pomalega popuščanja. Polagoma bode odstopila tudi drugi del Odrina. Bolgarija je v verskih vprašanjih tolerantna in bode varovala i turške verske svetinje. Če pa bi si bile obe državi v Odrinu tako neposredne sosedice, bil bi to povod vednil preprirov med obema. Turška ne more niti v najskrajnejši ofenzivi vreči Bolgarijo preko Odrina. Jovanović se nadeja, da uvidi Turčija nesposobnost, nadaljevati vojsko.

VENIZELoS NA POTOVANJU.

London, 31. januarja. Grški delegat, ministrski predsednik Venizelos, se ustavi na svojem povratku v Atene, najpreje na Dunaju koder bode razpravljal z zunanjim ministrom grofom Berchtoldom, potem pa v Belemgradu, koder bode govoril z ministr. predsednikom Pašičem

TURŠKI DELEGATJE OSTANEJO V LONDONU.

Carigrad, 31. januarja. Turški ministrski svet je sklenil, da turški delegatje ne smejo preje ostaviti Londona, predno ne odide od tam zadnji delegat »Balk. Zvezec«. Nadalje je odposlala Turčija svojim poslanikom noto, ki naj jo le ti izroče velevladim. Turčija pravi v tej noti, da je storila vse, kar je smela storiti za časten mir in ugled otomanskega naroda. Neuspehe in nadaljne spopade zavrača odločno na zaveznike.

VTIS V BOLGARII.

Sofija, 31. januarja. Tu se smatra turška nota kot nezadovoljujoča, vendar je splošen nje utis še dokaj ugoden. Mislijo, da bode Turčija še nadalje popustila in da nadaljna pogajanja niso popolnoma izključena.

OB ČATALDŽI.

Carigrad, 31. januarja. V turški armadi pred Čataldžo je opažati opasno gibanje, katerega povzročitelji so, ne vojniki, pač pa nezadovoljni častniki, pristaši umorjenega Nazim paše. Enver bej je storil napako, da ni šel pred Čataldžo. Bal se je, da ga Nazimovi pristaši ne ubijejo.

TURŠKA NOTA VELEVLASTIM.

Odgovor otomanske vlade na kolektivno noto velevladim, ima sledečo vsebino: Niže podpisani minister zunanjih zadev je vzel naznanje kolektivno noto, katero so mu izročili poslaniki velevlad Avstro-Ogrske, Anglije, Francije, Rusije, Nemčije in Italije, dne 17. januarja, Otomanska vlada ne zamuja priznavati, da odgovarja sklep miru zahtevam najširše javnosti. Zato je radevolje (?) pripravljena donesti k temu, kar ji je mogoče in preprečiti nadaljno krvolitje, katero gotovo ni izzvala ona. Velevladti so si prizadevale, pregovoriti Turčijo, da odstopi zaveznikom Odrin, ter prepusti vprašanje Egejskih otokov njihovi odločitvi. Cesarska vlada se smatra poklicano, povdarjati, da je prinesla dovolj dokazov svoje ustreljivosti.

Ker pa je Odrin mesto, ki je z otomansko narodnostjo nerazdružljivo spojeno, je že sama vest o nameravani odstopitvi vzbudila tolikšen vihar odpora v narodu, da je morala prejšnja vlada podati demisijo. Kljub temu se hoče otomanska vlada ukloniti ti želji velevladit ter odstopiti oni del Odrina, ki leži na desnem bregu Marice, dočim si hoče pridržati levi breg s svojimi mohadanskimi grobišči, mošejami in drugimi svetnjami. Ohranitev tega dela mesta pa je za otom-vlado neobhodno potrebna, če si noče nakopati silnih in nevarnih viharjev v državi.

V kolikor se tiče Egejskih otokov, si dovoljuje otomanska vlada pripomniti, da potrebuje pred Dardanelami ležeči za obrambo glavnega mesta države, one pa, ki leže ob obali Azije, je smatrati kot neločljivo posest, turškega azijskega dela. Le te so tudi za obrambo te obali Turčiji neobhodno potrebne. Odstop vsakega teh otokov bi bil istopenmber z ustvaritvijo novih agitacijskih ognjišč, katerih posledice bi bile v kratkem čutne tudi po bližnjem kontinentu. Posledice bi bile večni spori, kot svoj čas v Macedoniji. Evropa, bi bila torej postavljena pred nove zamotljave. Ne glede pa na nedoumljive posledice, ki bi nastale vsled tega v cesarstvu samem, bi pač ne odgovarjalo težnjam velesil po ojačenju in povzdigu cesarstva. V sled tega je pripravljena Porta pritrdati, da določijo velevladti temu otočju meje, ki bi uoštevale že označene zahteve, ter zamajčile nedotakljivost Dardanel, kar smatra Porta kot najvišji interes Evrope.

Cesarska vlada je prepričana, da bodo velevladti v duhu pravičnosti in poštenosti pač pripravljene priznati žrtve, katere je Porta že doprinesla. Prepričano je tudi, da smatrajo velevladti kot upravičeno, če zavrne nadaljne trizatve, ki bi jih morda še stavele zaveznice. V velikim zadovoljstvom jemlje Porta tudi na znanje blagohotne dispozicije velesil in njih obljubo, turški vladni pomagati moralno in materijelno, da bode v položaju, škode vojske zopet izravnati in naravne vire države zopet oživetiti. K temu pa je neobhodno potrebno, da priznajo velevladti Turčiji pravico, v popolni svobodi izpeljati avtonomni carinski tarif, sklepati moderne trgovske zveze in podvreči vse tuje podanike davčnemu prava, kateremu so podvrženi turški podložniki. Med tem pa privolijo velevladti v 4% povišanje carine. Istotako smatra Porta kot potrebno, da se opuste tuje poštne uprave pod pogojem, ki bi se lahko v tem smislu določile, da ostanejo kupčiji in prometu vse garancije, ki so potrebne za točno, hitro in varno poštno poslovanje, zaszgurane.

Nadalje je Porta mnenja, da bode velesile tudi pripravljene privoliti v odpravo kapitulacije v Turčiji. Tozadevno naj bi se v svrhu skupnega studija postavili primerni načrti, na katerih podlagi bi bilo možno to doseči.

Spominjajte se
dijaškega društva
»Domovina«!

Slovenska zemlja.

Pragersko.

Tukajšnji Nemci in posilnenci si hočejo poleg že obstoječih bojnih društev ustanoviti tudi nemški — »Feuerwehr«. V to svrhu so sklicali v nedeljo 26. januarja, shod, h kateremu so izmed več enakih bližnjih društev povabili celo brzoiavno tudi Mariboržane. Toda njihovemu povabilu se nikdo ni odzval. Pač pa se je udeležil tega shoda trgovec Starašina iz Cirkovc, ki živi izključno od slovenskih grošev, toda prav rad pohaja med pragerskimi nemčurji. Navzlic temu, da obstojata prav blizu dve gasilni društvi in sicer v Spodnji Poljskavi, ki je tudi rado »deutschi«, in v Šikolah, ki pa je slovensko, hočejo imeti še bolj »strammdeutschi« na Pragerskem. Govorijo, da jim k 40.000 K, ki jih rabijo, podari veliko južna železnica in dežela. Če bode pa toliko naberačiji, je še vprašanje. Sicer pa imajo v svojego nemškega načelnika, ki je zmirom njihov nemški zaščitnik, veliko zaupanja. Ravno temu gospodu bi prav iz srca želeli, da se spomni 8. septembra leta 1911. in nadučitelja Streckerja. Imamo še danes v rokah nekovo pismo, rukopis, katerega obelodanjenja bi si pač imenovali gospod nekoliko prestrašil. Torej: »Ruhe im Hause Österreich...«

Slovensko gledališče v Mariboru

V nedeljo dne 9. svečana zvečer se uprizori po daljšem času zopet ena narodna drama »Čarovnica pri jezeru«. V naslovni vlogi Jelice nastopi občca znana članica ljubljanskega gledališča ga. Avgusta Danilova. To je že druga predstava z gostom v letošnji sezoni. Dramatično društvo se ni strašilo ne truda ne stroškov, da nudi slavnemu občinstvu nekaj res dobrega, kar ni prav lahko mogoče, ker se gosta sploh težko dobi, zato pa tudi po vsi pravici pričakujemo, da bodo narodni krogi predstavo posejili v večjem številu kakor navadno. Dejanje se vrši v 17. veku ob Savici in Bohinj-skem jezeru in naše glasbeno društvo nas bo s prikladnimi komadi vpeljalo v čarobni kraj Prešernovega »Krstu pri Savici«.

S to predstavo upamo, da bomo zadevojli tudi kritika in njegovega kumpana v »Dnevu« enega s tem, da bode videl na našem odru zopet narodno dramo, za katero se tako navdušuje, ki je pa žali bože ni spisal Slovenec, ker nam je pozabil navesti naslov, na katerega naj se obrnemo za pristne narodne igre; drugega, ker bode videl, na našem odru zopet nove moči, ki bodo sedaj že nastopile malo bolj sigurno, kakor zadnjič, ko se jim je godilo menda tako kakor njemu, ko je bil prvič na odru, ako je sploh kedaj bil tam? Obenem bi pa obema nasvetovali, da se namažeta z žavbo potrpežljivosti, prišlo bo počasi vse na vrsto. Ako imata kake posebne želje, yesta kam se imata obrniti, dramatično društvo jih bo gotovo rado upoštevalo, ako bodo izvedljive. Sicer pa mi prav nič ne simpatiziramo z »Razburjenjem levom« in se niti malo ne razburjamo, iz skušnje vemo, da je lahko kritizirati, mnogo težje pa delati in da delo med nami Slovenci še nikoli ni rodilo priznanja. To opažamo letos zlasti pri obiska predstav, ki kljub vsemu trudu zaostaja za lanskimi. Enemu so cene previsoke, ker morda pričakuje, da bode društvo gosta plačalo iz svoje prazne blagajne, drugemu se igra preveč dram, tretjemu zopet preveč burk, tako da res ne vemo, ali ne bi kazalo igrati eno leto same drame, drugo same burke in tretje same »Rokovnjace«, »Legionarje« in »Desetega brata«; morda bi bil tako vsak posameznik vsaj tri leta v svojem elementu. Večina narodne inteligence bi pa seveda potem vsaj upravičeno hodila v nemško gledališče, kar sicer sedaj tudi dela, ker za naše dramatično društvo popolnoma zadostuje, ako pride enkrat ali dvakrat na leto k predstavni, vsaj dobiva društvo deželno, mestno in še druge podpore kar na tisoče in ima 600 a pardon 60 članov in še ti nimajo nič od dramatičnega društva, kakor pravico zahajati k predstavam, med tem ko dobivajo pri drugih društvih vsako leto žlato uro ali vsaj srebrno verižico. Pikre so te besede ali žalibože resnične in upravičene. Ob enem pa za letos tudi prve in zadnje. V par mesecih bo občni zbor in takrat bodo na razpolago vsa mastno plačana mesta v odboru in intendanci, samo dvomimo, da jih bodo hoteli nezadovoljneži in kritikastri prevzeti, kajti v dramatičnem društvu je treba delati ne samo po dnevi, ampak pozno v noč in povrh nositi še denarne stroške za to delo, kar najbolj občutijo in vedo oni, ki to delo bližje poznajo. Zato se bomo vsi oddahnili, ako nas prej ko mogoče pošljete v

penzijo! Da boste pa vsi prepričani da smo se korenito poboljšali, ker na stara leta postane človek bolj mehak in pristopen, se bomo šli 23. svečana zopet enkrat »Rokovnjace«. Morda bojo mladi vojniki, ki pa ne bodo nikdar vojniki, ker pri nas še ni vpeljana ženska vojaška dolžnost, privabili v gledališče vse, kar narodno čuti, še celo one, ki letos našega gledališča od znotraj še niti niso videli, (dvomim, da bo res. opomba stavca). Ako vam pa to tudi še ne zadostuje, bomo še z večjo igro, ki jo že skrbno pripravljamo in smo jo morali ravno zaradi obsežnosti pripraviti za en teden preložiti, skušali zopet doseči izgubljeni milost, kajti 2. sušca zvečer vam pokažemo veliko zgodovinsko igro »Benhur«. Ta igra po opremi in vsebini prav nič ne zaostaja za igro »V znamenju križa«, ki je edina zbudila enkrat pozornost vsega narodnega občinstva od blizu in daleč in štirikat napolnila hišo. Nekateri večšaki so celo mnenja, da »Benhur« nadkriljuje »V znamenju križa« ali je pa njihova trditev upravičena, bo pokazala igra sama in pa posest.

Ker je ravno predpust pred durmi, si bomo privoščili predno zopet nadaljujemo naporno delo, tudi nekaj veselja, da vsaj za par uric pozabimo za muke, ki tlačijo nas in kritike ter se na pustni torek, dne 4. svečana ob zvokih orkestra »Glasbenega društva« pošteno naplesali. Kdor ne zna plesati, bo moral skrbeti, da se s krofi in drugimi takimi rečmi poslovil od tega šmen-tanega pusta, ki nam je prinesel tako hude kritike. Trdno smo pa že danes prepričani, da nam bo pustni torek enkrat izjemoma prinesel pohvalo najbolj črnogledih kritikov, seveda smo pa tudi verjeli, da ne ostane nobeden doma za pečjo, to tem boli, ker bo za ta večer vstopnina za najlepši fotelj veljala še manj kot ponavadi čisto navdno stojišče, namreč samo 80 v. Tedaj le pridite, da bomo vsaj enkrat skupaj židane volje, ker naš blagajnik je le takrat židane volje, kadar so stroški kake prireditve pokriti. Skrbite tedaj, da ne bo on edini ta večer črno gledal. Zal vam ne bode!

Dnevni pregled.

Danes smo priložili listu čeke poštne hranilnice, katere naj naši cenjeni naročniki izpolnijo.

Ali res primanjkuje vžigalic Družbe sv. C. M. Trgovce z dežele nam piše, da je že pred mesecem naročil vžigalice (1 zaboj), pri tukajšnjem založniku, pa jih ni dobil. Odgovorili so mu, da jih primanjkuje. Trgovce je zopet naročil, pa zopet tak odgovor. Baje se čaka na podražanje. To bi bilo menda malo umestno nasproti razprodajalcem in malim trgovcem, ki so bili vedno glavna opora založnika in družbe.

Potovanje slovenskih učiteljev na jug. Ker je pred dvema letoma od Slov. Šolske Matice nameravala potovanje na jug zaradi grozeče kolere moralo izostati, namerava imenovano društvo prirediti to potovanje v letošnjih glavnih počitnicah, in sicer približno v času od 24. avgusta do 8. septembra. Upati je, da bodo gg. učitelji in učiteljice, ki imajo v tem času še deloma šolo, dobili od pristojnih oblasti dopust. Program potovanja je isti, kakor je bil svoječasno razglašen v »Učiteljskem Tovarišu« in »Popotniku«, namreč: Trst, Pulj, Mali Lošinj, Zader, Sibenik, Spljet, Hvar (Lesina), Vis, Komisa, Gruz, Dubrovnik, Kotor, Novigrad, Mostar, Sarajevo, Jajce, Banjaluka, Zagreb. — Stroški za osebo bodo približno 200 K (vožnja, hrana in prenočišče). Potovanje se vrši le, če se oglasi najmanj 30 udeležencev, ki vpošejo Slovenski Šolski Matici na račun do konca majnika 1913 po 100 K, ostalo pa v mesečnih obrokih. Kdor se oglasi, dobi vplačani denar le tedaj nazaj, če bi se potovanje sploh ne moglo izvršiti. Slov. šolska Matica.

Deželni šolski svet je dovolil okrajnemu šolskemu nadzorniku Majerju polletni dopust. V važnejših zadevah ga nadomestuje g. deželni šolski nadzornik Hubad, v mestnem svetu pa g. Režek.

Iz šolske službe. Dopust se je dovolil učiteljici Vidi Sorn na Viču, namestuje jo praktikantinja Ema Toplikar, učitelja Božidarja Govcarja pri D. M. v Polju, ki se mu je dovolil dopust, nadomešča začasna učiteljica Roza Jeraj. V sled boleznii na dopustu se nahajajo učiteljico Ivanko Preširen na Slavini namešča suplentinja Marija Komar.

Iz poštne službe. Imenovani so: asistent Ivan Svetina za poštarja v Žitovnici; aspirant Stanko Palčič za poštnega oficijanta v Opatiji; poštne aspirantije za oficijantije: Milka Gregorič, Tržič, Olga Slanovic, Lovrana, Ana Vidali, Cirknica, Prestavljeni sta poštni oficijantini

Pavla Roth iz Cirknice v Kamnik in Josipina Rakovec iz Kamnika v Ljubljano. Iz službe sta izstopili oficijantini Elda Lončarjeva in V. Vončina. Stalno vpokojeni sta poštarica Ivana Kapelle v Žitovnici in poštna oficijantinja E. Kodermatzova, začasno pa poštni oficijantini Ivana Bernardis in Ivana Pečnik.

Iz državnostavne službe. Inženir Avrelj Kopal je dodeljen okr. glavarstvu v Novem Mestu.

Zoročil se je g. Janko Florjančič, poštni uradnik na Bledu 2. z gospodično Franico Peternelovo. Čestitamo!

Ljudsko knjižnico v Mariboru (Narodni dom) je obiskovalo v mesecu prosincu 1913 142 čitateljev, ki so si izposodili 422 knjig. Knjižnica ima češki oddelek in oddelek za mladoino ter oskrbuje tudi knjižnico »Mariborskega Sokola«. Nabavila si je vsa nova dela leposlovnega in znanstvenega značaja ter šteje v celem nad 2000 knjig. Knjige si izposojajo lahko brez izjeme vsak. Kupi si izkaznico za 20 v in dobij nanjo 12 knjig; izposojajo se vsak torek in četrtek od 7. do 8. ure zvečer in vsako nedeljo od 9. do pol 11. ure dopoldne.

Drobitz iz Štajerske. Mariborska kadetnica se ne opusti. Tozadevno posredovanju pri vojnem ministrstvu so dogovorila, da ministrstvo na cпустitev niti ne misli. Kvečjemu, da se preosnovi dosedanja c. kr. infant. kadetnica v c. kr. višjo vojaško realko. — Iz Celja. Tukajšnji mestni urad ima pod svojo oskrbo 12letnega Leop. Schödlna. Te dni se je javil in povedal, da ga je neki zlikovec zvalil, da je pobegnul od doma. Hotel mu je dati puka v tatinstvu, ter ga že dalje časa vzdzeval. Fant je videti dobro vzgojen ter napravila ugoden vtis. Z doma je pobegnul, ker ga očem — fant je nezakonski — vedno pretepa in ž njim slabo ravna. Pobegnul je baje že večkrat. Poslati ga nameravajo nazaj domu. Kaj pa bode potem? — Teharje pri Celju. V Slančih bivajoči posestnik Lojze Vahteršič, zet posestn. Stojana, ravnava z le tem nad vse grdo. Hrana ki mu jo da, je zelo slaba. Zadnjič pa mu je še grozil s sekuro tako, da ga je moral Stojan naznaniti orožnikom. — Mariborski državni most. Z vsjo gotovostjo se trdi, da bo otvoritev novega dravskega mostu že meseca majnika. Do tedaj bo tudi že stavba »Theresienhof« vsaj na zunaj gotova. Teža novega mostu je tako ogromna, da se je cela stavba baje za 20 cm pogrzenila. — Na ljutomerski nemški šoli so ustanovili »Lehrjunghort«, v katerem se vceplja ob nedeljah vajencem slovenske narodnosti, ki se uče pri nemških-tarskih trgovcih in obrtnikih — nemško-nacionalni duh. Dobro bi bilo, v te nove razmere nekoliko temeljito posvetiti, če ne bode nastal iz teh nedeljskih poukov zopet nov naraščaj, štajercijanskega duha.

Iz Št. Vida na Dolenskem se nam piše, da nekatere osebe hočejo izzivati Slovence s tem, da govorijo nemški. Večkrat se to sliši tudi na našem poštnem uradu, posebno se to dogaja takrat, ko stopi med nje kak zaveden Slovenec. Ker se pa nas s tem žali, zato mi dotične osebe prosimo, da naj to opuste. Ako se pa protiivo naši želji bomo drugič kaj več govorili. Žalostno je, da si vsak dovoljuje žaliti naš narod naj je koritar ali slomskar...

K nesreči v Vrbovcu. Kakor je že »Dan« poročal, se je zgodila 27. januarja v Vrbovcu grozna nesreča vsled eksplozodiranja dinamitne patrone. Žrtev te nesreče je postal posestnikov sin J. Kaplan, katerega je pri tem čisto razmesarilo. Kakor se sedaj poroča, je zahtevala nesreča še dve drugi žrtvi. Dva otroka, trileten deček in štiritletna deklica, ki sta se v času katastrofe igrala v bližini hiše, kjer se je pripetila eksplozija, sta bila težko poškodovana. Predvečerašnjem sta vsled zadobljenih ran umrli.

Požar. Pred kratkim je izbruhnil ogenj pri posestniku Francetu Pretnarju v Podholmu pri Gornjih Gorjah. Ogenj se je kmalu razširil in je uničil hišo in gospodarska poslopja s slamo, krmo in z poljedelskim orodjem vred. Živino se je posrečilo rešiti. Skupna škoda znaša 10.000 K. Kaj je bilo vzrok nastalega požara, se doslej še ne ve.

Spriden sin. Te dni je nastal med nekimi posestnikovim sinom v Logu, v brdskem okraju, in med njegovo sestro prepir, ki se je kmalu razvil v pretep. Ko je prišla mati obeh k ruvaajočima se, da bi oba razdružila, jo je sin vrgel na tla in jo je tako pretepel s pestmi in z nogami, da je uboga žena zadobila več znatnih poškodb. Surovi sin se bo moral zagovarjati pred sodiščem.

Tatvine sladkorja. V Tešinu ob Labi so prišli na parniku št. 6 na sled velikim tatvinam sladkorja. Zaprli so kapitana in 21 brodnikov.

V Tivoli!

Ako se hočeš dobro zabavati, pojdiv
restavracijo „Tivoli“;
tam je izvrstna češka kuhinja, dobiti je
tudi vedno sveže pivo in razna pristna
vina po zmernih cenah.

Velika dvorana Hotelske sobe

je vedno brezplačno na razpolago za
veselice, shode, predavanja itd. ::
po jako nizki ceni vedno na raz-
polago. ::

Za obilen obisk se priporoča

Alex. Heger.

Ljubljana.

Ljudje povprašujejo, če je vse to res, kar se o Maierju piše. Res je res, če bi se o njem hotelo vse napisati, kar je on že zagrešil, postale bi bukve debele, kakor sveto pismo. Dr. Prašek št. 3.

Naravoslovci se pečajo z vprašanjem, kakšno kožo imata c. kr. okr. šolski nadzornik Maier in Muki. Pravijo, da spadata že davno med debelokožce »primae classis«.

Prečastiti gospod Luka nikakor ne more preboleti udarca, ki mu ga je zadala nad vse srčkana Albinca. Pri odhodu se je še precej držal; par solz debelih kot lešnik porosilo mu je tolsta lica, takoj nato pa je že začel škiliti po nadomestku. Toda nekateri udarci ali rane se še kasneje »razbole«. Drugi dan po Albinčinem odhodu je naš ljubeznivi Luka že taval ves pobit in skesan, prav kakor tisti maček, ki ga naš Jenko tako lepo opisuje v svoji pesmi: »Naš maček je ljubco imel; vendar do danes se Luka še ni obešil, kakor Jenkov maček, pač pa si je izposloval svojim bolečinam primeren dopust in odšel — pa ne po lursko vodo v Lurd, kakor hodijo krčmarji na Bizeljsko po vino, temveč, kakor govore zlobni jeziki, odšel je po naročilu prevzvišenega knezoškofa v nek kloster k eksercijam.

Predavanje v »Ruskem kružku«. V petek je predaval v »Ruskem kružku« dr. Ivan Lah o »Glavnih tipih ruske literature v XIX. stol.« Očrtal je razvoj ruske literature od zač. XVIII. veka — od Puškina do Tolstega. Pokazal je kratak razvoj Rusije v boju z Evropo. Danes stoji Evropa in gleda na Rusijo, kakor je v zač. XIX. stol. gledala Rusija na Evropo. Ruska literatura se je razvijala pod evropskimi upli — dokler ni našla samo sebe. Ruski realisti so podali ruskega človeka, kakor je v resnici. Vsi tipi 19. stoletja pa nosijo na sebi nekaj oblovskega. — Prihodnje predavanje se vrši v petek: Oblomov in oblovsčina (jubilej Gončarova). Predavanje v ruskem kružku so dostopna članom in po njih vpeljanim gostom.

Iz Simon Gregorčičeve javne ljudske knjižnice v Ljubljani, Wolfova ulica 10./I. se je izposodilo meseca januarja 1913 1075 strankam 3041 knjig. Povprečno na dan 98. Za 1319 knjig več kot meseca januarja l. 1912 in za 871 knjig več kot meseca decembra l. 1912. Knjižnica je odprta za občinstvo vsak delavnik od 4.—8. ure popoldne ter ob praznikih in nedeljah od 9.—12. ure dopoldne. V zadnjem času je knjižnica nakupila veliko število novih knjig. Tudi ruski pisatelji so zastopani kakor: Gogolj, Čehov, Puškin, Gonarov, Leskov in Danijevskij in to v originalu. Knjižnica je nabavila potne romane Fr. Gerstäckerja, zgodovinsko politične John Retalifa, romane Ganghoferja in Anzengruberja, poleg teh še veliko število drugih pisateljev. Knjižnica je dostopna vsakomur. Izkaznica in vpisnina z katalogom vred stane 90 vinarjev in za vsako knjigo pristojbina 5 vinarjev. Zahvaljuje se knjižnica tem potom vsem g. darovalcem, ki so poklonili kako knjigo in želi, da bi našli mnogo posnemovalcev. Knjižnica tudi kupuje antikvacijsko knjižnico; posebno slovenske leposlovne.

Nič ne pomaga, brez dobre kavne prinesli kava ni dobra. V vsakem oziru najboljša je, kakor je vsakemu že dobro znano, Kolinska kavna primes z znamko »Sokol« ki je obenem tudi pristno domače blago. Slovenske gospodinje jo najraje kupujejo.

Opozorjamo na današnji »Veliki pustni korzo« pevskega društva »Stavec«, o katerem smo poročali že vse podrobnosti, katere ne zahtevajo stroge tajnosti. Vsa druga presenečenja pa bodo imeli cenjeni obiskovalci na maskaradi sami. Sodelujeta dve godbi. Začetek ob pol 8 uri. Blagajna se otvori ob pol 7. zvečer.

Valčkov večer priredi v ponedeljek 3. t. m. v hotelu Union v veliki dvorani člani »Slovenske Filharmonije, pod vodstvom gosp. kapelnika Hrazdira. — Začetek ob 8. uri zvečer, vstopnina 1 K 20 vin. — Na obilno udeležbo vabijo člani.

Kam pa danes? Smer proti Viču. V gostilni Jakoba Travnja na Olincah pri Viču se vrši danes velika

plesna veselica. Popoldne v hotelu »Tivoli« koncert. Dobra jed in pijača. Vstop prost.

Na pustni torek cel dan veselica pri Ruskem carju. Več jutri.

Loterijske številke: Dunaj 27, 80, 58, 7, 19.

Kinematografi »Ideal«. Danes in jutri še izborni spored. Posebno je omeniti film »Cesar Viljem na lovu na jelene«, ki je veleznimiv. Spored ima tudi bogatih dobrih komičnih slik. V torek »Črna krinka«, prve vrste učinkovitost.

Novo. Danes je nastopila v kavarni »Central« prve vrste hrvaške salonske damske kapele »Graničar«. Kapela je delovala že dalje časa na Francoskem, Nemškem in raznih drugih krajih. Gospodu kavarinarju se je posrečilo dobiti to krasno kapelo in jo hoče tudi dalje časa obdržati, zato se slavno občinstvo opozarja, da si ogleda to novitost, ker v naših krajih tega še ni bilo.

Trst.

»Legia Nazionale« v Trstu, italijanska šolska družba, je imela zadnjo nedeljo občini zbor. Na občnem zboru je vladalo veliko navdušenje med italijanskimi nacionalci, ki se strašno ogrevajo za to raznarodovalno družbo. Kakor je iz blagajniškega poročila razvidno, žrtvujejo Italijani v Trstu vsako leto najmanj 200.000 kron za »Legio«, ki ustanavlja šole ne samo za italijanske otroke, ampak predvsem za slovenske, katere hoče potem teh šol poitalijančiti. »Legia« torej nima drugega namena, kakor pa gori navedenega. Veliko slovenskih otrok se je že poitalijančilo v teh šolah. Zavedne slovenske stariše Italijani seveda ne dobio na svoje limate, ampak samo nezavedne, ki niso narodni — socialne demokrate naprimer. Znan nam je slučaj, ko je rekel eden izmed voditeljev slav. socialne demokracije v Trstu, da on pod nobenimi pogoji ne da otroke v slovenske šole, ker smatra to za zločin. Taki ljudje se vsedejo na limate »Legie«. Pa temu se ni čuditi, saj so glasovali socialisti v trž. mestnem svetu za »Legio« in proti Ciril-Metodovi družbi. Sicer pa bomo tudi na tem polju napredovali in šli pri tem preko onih nenarodnih voditeljev te »mednarodne« stranke, zakaj slovenski proletarijat se približuje idejam, ki jih propagira nova struja — narodno-socialistična. Jug. socialno demokratična stranka pogori in dvigne se Jugoslovanska narodno socialna. To bo triumf, to bo zmaga nad škodljivci in izdajalci našega slovenskega proletarskega naroda.

Kakor smo citirali v začetku, Italijani navdušeno agitirajo za »Legio«. Se intenzivneje pa se moramo pripraviti dela mi za našo Ciril-Metodovo družbo. Kdor res čuti narodno kdor čuti potrebo po slovenskih šolah, ta naj se trudi in dela, ker le na ta način bomo prišli naprej in dosegli, po čemer hrepenimo.

»Angel miru beži!« Kakor je razvidno iz velikih letakov, ki jih je razdala »Sentiakobaska Citalnica« v Trstu med občinstvo, se vrši danes v nedeljo »druga predpustna otroška veselica«. Lansko leto ni bila ta otroška veselica nič drugega, kot otroški ples, kjer so se vzbujale v mladih otroških srcih razne strasti.

Ta ples je deloma kritizirala tržaška »Edinost« in »Jutro«, a tudi »Dan« je že grajal tak izrodek. — No, napredovali smo toliko, da bo danes v nedeljo namesto plesa otroška veselica z novimi ameriškimi in francoskimi igrami, kar je za Trst novost. — Zabavo bo vodil gospod Josip Bizjak, ki vidi v mlade duše in dobro ve, kaj potrebujejo mlada srca. — Sicer pa se hočemo pripraviti, če bo to res samo nedolžna otroška zabava, kakor pišejo na letakih. O stvari bomo še izpregovorili — po »zabavi«.

Ponarejalca denarja. Zaradi ponarejanja denarja so zaprli predvčerajšnjim 32letnega ključavničarja Bevilacqua ter 27letnega vlivarja Jaschi. Fabricirala sta srebrnjake po pet kron in so ju pri tem zalotili. Pomagala jima je tudi štetna hči od Bevilacqua. Dokazano je, da je ključar Bevilacqua vlomilec, pretepač itd. itd.

700 kron je ukradel na ladji »Idi« 29letni natak Ivan Zannini. Bil je takoj aretiran, ker so ga pravočasno zapazili. Kakor se je poizvedelo na

policiji, je bil že večkrat kaznovan zaradi tatvine.

Nagrobno se učijo peti socialni demokratje v Sv. Križu. V Sv. Križu imajo soc. demokratje pevski zbor »Ljudskega odra«. Enkrat je bil ta pevski zbor še precej močan, a sedaj ne več, ker so povečini vsi dobri pevci odstopili. Tisti dan, ko se je ustanovila v Sv. Križu podružnica N. D. O. so se začeli učiti novo pesem, ki se imenuje »Nagrobno«. Prav žalostno in kislno se držijo pevci pri vajah. Kadar se bodo dobro izvežbali pa nastopijo, kajti treba bo iti za pogrebom. Pokopali bodo »rdeči« Sv. Križ nato pa zapelji nagrobno na grobu.

Na pustni torek priredi N. D. O. v Trstu velik ples v prostorih »Narodnega doma«.

Društva.

Čitalnica v Šiški priredi danes zvečer v salonu pri »Kankertu« v Spod. Šiški kakor običajno svojo vsakoletno Vodnikovo besedo. Spored je obilen in obsega zraven pevskih točk tudi več komičnih prizorov in ples. Sodeluje moški pevski in tamburaški zbor Čitalnice. Vstopnina za nečlane 50 vin., člani so vstopnino prosti. Začetek ob 7. zvečer. Del čistega dobička odpade za revne šolske otroke v Sp. Šiški. K mnogoštevilni udeležbi vabi odbor.

Olepevalno društvo v Rožni dolini pri Ljubljani priredi danes plesni venček z razno zabavo in sicer v gostilni gosp. Ivana Končana v Rožni dolini. S tem pozivljamo vse narodne kroge naj posetijo veselico tega društva.

Predpustno veselico priredi prostovoljno gasilno društvo v Mostah v nedeljo, dne 2. svečana 1913 v prostorih gosp. Ant. Pečarja v Novem Vodmatu. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina za osebo 30 vin.

Kako dela duhovščina z ljudskim denarjem.

(Povest izpred sodišča.)

Te dni se je vršila pred ljubljanskim sodiščem razprava, ki je za naše razmere zelo poučna in kaže, kako usodepolno je, da gospodarjico po naših hranilnicah in posojilnicah po kmetih duhovniki, ki niso večši temu poslu. Iz razprave smo posneli sledečo povest:

Svoje čase je pasel na lgu ovce kaplan Alojz Brecljnik in kot kaplan je bil seveda tudi tajnik in blagajnik pri farovski posojilnici. Pri tej posojilnici se je zadolžil tudi posestnik Repar: da bi svoj dolg plačal, je odšel Repar v Ameriko in je posestvo pustil svoji ženi. Žena je doma pridno gospodarila, yodila je kmetijo in skrbela tudi za svoje male otroke. Mož je v Ameriki pridno delal in je poslal domov tudi nekaj denarja.

Med tem je Reparjeva žena zredila par lepih volov in jih je prodala za 900 kron. Od tega denarja je nesla 600 kron v posojilnico. Ker imajo naši ljudje do duhovnih gospodov veliko zaupanje, je položila knjižnico z 6 bankovci po 100 kron na kaplanovo mizo. Kaplan je imel ravno nekaj opravka in je rekel, da bo že pozneje vknjižil in da naj pride drugokrat po knjižico. Čez par dni je šla Ana Repar res po knjižico in jo je vzela s seboj.

Ker ni znala ne pisati ne čitati, ni pogledala, ali je g. kaplan kaj v knjižico zapisal. Sicer pa kdo bi dvomil nad duhovnimi gospodi. V dobri veri, da je 600 kron dolga manj, je Ana Repar spravila knjižico doma. Kaplan pa je kmalu na to bil prestavljen v Cerklje na Gorenjskem.

Po kaplanovem odhodu je župnik Kobler sam prevzel hranilnico v svoje roke — in je poslal Ani Reparjevi opomin, da naj plača obresti od dolga. Ženi se je pa zdelo, da zahteva župnik preveč obresti in zato je šla s knjižico k svoji prijateljici Urši Ozebkovi in jo je prosila, naj ji knjižico pregleda in naj pove, kako je vsa stvar. Ta ji je vse prečitala in prišlo je na dan, da plačanih 600 kron ni nikjer zapisanih. Ker pa ženska le ni hotela verjeti, da bi se gospod zmotili, je pisala možu v

Ameriko, da naj ji pove, koliko je dolga, kajti mislila je, da ji je mož nekaj dolga utajil in da zato onih 600 kron ni nič zaleglo. Mož je iz Amerike odpisal, da ni bilo dolga nič več, kakor ji je sam povedal. Seveda je bila uboga žena vsled tega obupana in je začela okoli pravit, da je prišla ob 600 kron. Za današnje čase je to velika vsota, kajti dandanašnje se vsak krajcar težko zasluži. V svojem ogorčenju je rekla Reparica:

»Taki so farji, — tako delajo z našim denarjem.«

To je zvedel župnik Köchler in je pisal kaplanu Brecljniku v Cerklje, da naj pojasni, kako je ta stvar. Kaplan je prišel na lgu — in pozvali so ženo v farovž. Žena pa, — ki si je bila svesta svoje pravice — je pred obema ponovila, kar je preje rekla. Kaplan se je čutil razžaljenega in je Ana Repar tožil zaradi žaljenja časti. V petek se je vršila o tem obravnava in Ana Repar je bila oproščena. Sodnik je namreč po izpovedi prič prišel do prepričanja, da je Ana Repar denar res plačala, kaplan pa vsote ni vknjižil. Ana Repar je šla namreč takoj drugi dan, ko je vole prodala k svoji znanici Grosmanovi in ji je povedala, da je prodala vole za 900 kron, dala je od tega v posojilnico 600 kron, in tudi o drugem denarju je povedala, kam ga je dejala. Grosmanova je to povedala priči Železnikarju. Iz vsega je postalo več kot jasno, da je pravica na strani Ane Repar.

Zanimivo pa je pri tem, da so gotovi ljudje začeli po lgu razširjati vesti, da je Ana Repar zapravljiva itd. S tem so se v farovžu hoteli izmazati. Temu nasproti so izpovedale priče, da je Ana Repar varčna in marljiva gospodinja, ki vodi celo gospodarstvo in vzgaja lepo svoje tri otroke. S tem je bila pravda končana. — Da dobi žena svojih 600 kron nazaj, je bila odkazana na civilno sodišče. — To je gotovo poučna zgodba za vse, ki svoj denar preveč duhovščini zaupajo. Danes ima vsak farovž svojo hranilnico in posojilnico. Tu je zgled, kaj se lahko zgodi.

August Prepevač poje:

Danes je, danes je
pustna nedelja, —
lan' sem bil žganecv sit,
letos pa zelja.

Lani sem samec bil —
zdaj sem oženjen,
lan sem svoboden bil,
zdaj sem priklenjen,

Lani me marala
stara in mlada,
letos nobena več —
nima me rada.

Lani sem plesal še,
pesmi prepeval,
letos pa sam doma
z ženko sameval.

Oj ti predpustni čas,
kaj si ti storil —
zate na večni čas
bom se pokoril.

Eno tolažbo imam,
ta mi ostane —
nisi eni sam —
z bele Ljubljane.

Najnovjša telefonska in brzojavna poročila.

GENERALNI NASKOK.

Cetinje, 1. februarja. Srbo-črno-gorsko poveljstvo je sklenilo, da, če se ne ukloni Turčija stavljenim ji pogojem, naskoči združena armada kader v generalnem naskoku. Pred Skader v generalnem naskoku. Pred na artilerija, broječa šest obležnih baterij.

SRBIJA IN BULGARIJA.

Belgrad, 1. februarja. Pod predsedstvom kralja Petra se je vršil danes tu ministrski svet, kateremu je prisostvoval tudi skrbni poslanik Spalajkovič v Sofiji. Svetu je predložil načrte srbske vlade radi podpore za slučaj resnega izbruha nove vojne. Ministrski svet bo jutri povedal svoje mnenje. Iz policijskih krogov pa je zvedeti že danes, da odgovor ne bodo neugoden.

TAJNOSTI REUNIJE.

Dunaj, 1. februarja. Iz Londona javljajo, da je imela danes reunija poslaničev veljavst konferenco, o katerih konečnih sklepkih se pa ne ve nič kaj gotovega. Znano je, da je reunija že na jasnem glede vprašanja Odrina. V zvezi s tem, bodo velevlasti bojda sestavile novo kolektivno noto, ki bo jednaka prvi ter jo izročile Porti.

INTERVENCIJE NE BO!

Carigrad, 1. februarja. V diplomatskih krogih so baje prepričani, da velevlasti ne bodo več intervenirale. S tem bi bilo torej na jedni strani na prosto dano zaveznikom, na drugi pa Turčiji, urediti po lastnem preudarku svoje nadaljne korake.

NIKAKA KONFERENCA.

Dunaj, 1. februarja. Iz Rima poročajo, da oficielna »Agentia Stefani« odločno dementira vest, potome »kateri bi se morali sestati konzuli velevlasti, da razsojajo o stališču le teh napram zlaganim grozodejstvom balkanskih nasprotnikov proti prebi valcem osvojenih pokrajin.

SRBSKE MEJE.

Belgrad, 1. februarja. Belgradska »Stampa« priobčuje članek, potome katerega zahteva Srbija, da se ji dosedanje meje v osvobojenem ozemlju razširijo do Soluna.

SRBSKI ZRAKOPLOVEC.

Belgrad, 1. februarja. Iz Belgrada javljajo, da se je vladi ponudil zrakoplovec Verdic, da vstop kot tak v službo armade.

ČATALDŽA.

Sofija, 1. februarja. Bulgarom se je posrečilo, pri nekem večjem spopadu, vreči 3 batalione turških »reddi« v beg ter upleniti tudi tri gorske topove, municijo in veliko zalogo živil.

Sofija, 1. februarja. Turki so na skočili Bolgare, a so se morali z velikimi izgubami umakniti. Pustili so mnogo orožja, streljiva in živeža.

LASTNOROČNO PISMO CESARJA FRANCA JOZEFA RUSKEMU CARU.

Dunaj, 1. februarja. »Fremdenblatt« poroča, da se v teku bližnjih dni poda podpolkovnik Gottfried princ Hohenlohe za lastnoročnim pismom cesarja Franca Jozefa do ruskega carja v Peterburg. Naravnostno občevarje med obema vladarjema odgovarja prijateljskim odnošajem, kateri obstojaj med dvoroma na Dunaju in v Peterburgu.

DRŽAVNA ZBORNICA.

Dunaj, 31. januarja. V petek je dokončal finančni odsek razpravo o drugi skupini osebnih dohodniškega davka. Glasovanje o drugi skupini pride v torek na glasovanje. Na zahtevo Rusinov se je zadnja seja zaključila že ob 2 popoldne. Če bi se tej njihovi zahtevi ne bilo ugodilo, bi bili Rusini započeli z obstrukcijo.

VELIKIH MANEVROV NE BO!

Dunaj, 1. februarja. Večerna izdaja lista »Zeit« javlja, da odpadejo letošnji veliki, cesarski manevri. To pa radi tega, kar že itak stoji večji del rezerv, kot bi to moralo biti pod orožjem, v katerem se neumorno vadi. Na drugi strani pa so vzrok temu tudi ogromni stroški, kateri so se že danes izdali za armado vsled mobilizacije v delnem obsegu

Mali oglasi.

Žepo, suho skladišče se odda tako; ravnotam se proda dobro ohranjen gramofon. Poizve se v Koldvorski ulici št. 7.

Kostumi za maske se posodijo v Gedaljski ulici št. 10, IV. nadstr. levo.

Stanovanje, 2 sobi in kuhinjo na zračnem kraju išče maloštevilna stranka. Posredovalec dobi pri najemu primerno nagrado. Ponudbe pod šifro »Mirna stranka« na Prvo anonimno pisarno.

Stanovanje za maj se odda Tržaška cesta 41, soba, kuhinja, drvarnica, vrt in klet.

A. Kje pa pustite brusiti svoje nože in škarje?

B. Pri gosp. Ivanu Kraigherju. On je fin umetni brusar. Tudi se dobi pri njem vsakovrstno zelo dobro blago. Obiščite ga, stanuje v Ljubljani, Zidovska ulica št. 3.

Sprejmeta se dva

učenca

za slikarsko in plesarsko obrt. Kje, se poizve v »Prvi anonimni pisarni«.

Damsko kolo

lepo in dobro s prostim tekom se poceni proda: Krakovski nasip št. 4, II. nadstropje, I. vrata.

Dr. BENJ. IPAVIC

zdravnik oddelka za ženske bolezni in porodniškega oddelka deželne bolnice
v Ljubljani

zopet ordinira.

Slavnemu občinstvu vladno naznanjam, da sem prevzela in otvorila

gostilno

»pri Teličarju«
v Zgornji Šiški

.. Celovška cesta št. 49. ..

Zagotavljam slavnemu občinstvu najboljšo postrežbo in se priporočam za obilen obisk

Jožefa Križ,
gostilničarka.

Krojaštvo

Ivan Kersnič

v Ljubljani

Sv. Petra cesta 32, I. nad.

(poleg kavarne »Avstrija«)

najnovejše mode, solidno delo, zmerne nize cene, znano pohvalna postrežba.

Gramofonske plošče

Plošče preje K 4—, sedaj samo K 1-95. Velikanska zaloga gramofonov! Zahtevajte cenike.

K 1-95 K

25 cm vrh, dvostranske, priznane najboljših znamk prodajam radi velike zaloge pod last. ceno

Fr. F. Zajec, Ljubljana, Stari trg št. 9.

Svarilo!

Koder se prodajajo ponaredbe, naročite pristni

naravnost od izdelovalnice

pod naslovom:

Rastlinska destilacija
„FLORIAN“
v Ljubljani.

Odda se:

Za februarjev termin 1913:

lep, velik lokal

pripraven za trgovino, odvetniško pisarno itd. v dobri legi mesta.

Za februarjev termin 1913:

lokal za trgovino

v najlepši in tudi najprometnejši legi mesta.

Za takoj: Užitnine prost

lokal za skladišče

pripraven tudi za delavnico itd., eventualno z uporabo lepega dvorišča.

Različne lokalitete

(šupe) z velikim okolo ležečim prostorom, pripravno za stavbenike ali sploh za obrtnike, ki rabijo velika skladišča tudi na prostem.

Natančneje se poizve:

v pisarni št. 12 v hotelu pr. »Maliču«, nasproti glavne pošte

Posebna specialiteta likerija

Posebna specialiteta likerija

Tvrdba Bilina & Kasch nasl.

M. Schubert

Ljubljana, Zidovska ul. 5

Priporočam svojo veliko zalogo glaze in raznovrstnih drugih rokavic, modno blago, parfumerijo, galanterijo, ročna dela, izdelovanje vseh vrst prevlečenih gumbov, kakor tudi vse potrebščine kilne pasove, ravnodržalce itd. po najnižjih cenah. Smaženje vseh vrst rokavic. Moderna predtiskarija. — Postrežba točna in solidna. — Vnanja naročila se točno izvršujejo.

Del. glavnic:

K 8,000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Rez. fond nad

K 800.000.

Stritarjeva ulica št. 2, (lastna hiša)

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 3/4 %

Mednarodno spedijsko podjetje R. RANZINGER, Ljubljana.

Ustanovljeno 1876. Telefon št. 60.

Podjetje za prevoznino ces. kr. priv. juž. železnice. — Carinska agentura c. kr. glavnega carinskega urada v Ljubljani. — Redni nabiralni promet na vse strani. — Reekspedija in skladišča. — Ekspresni promet ovojev. — Transport in shranitev mobilja. — Agentura avstrijskega Lloydja. — Pisarna v mestu: Selenburgova ulica 3. — Centrala in skladišče: Cesta na južno železnico 7. — Podružnica: Glavni carinski urad, južni kolodvor.

Radi inventure

prodajam vso zimsko zalogo kostumov, mantijev, paletojev, jopic, bluz, raglanov, oblek, klobukov in vse druge blago 50% pod lastno ceno.

„Angleško skladišče oblek“

O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

St. 2681.

Ustanova za vojaške sirote.

Pri podpisnem mestnem magistratu je oddati za tekoče leto Josip Sühnlovo ustanovo za vojaške sirote v znesku 90 kron.

Pravico do te ustanove imajo revne sirote vojaškega rodu, naj bodo zakonske ali nezakonske, moškega ali ženskega spola.

Prošnjam, katere je vlagati pri mestnem magistratu

najkasneje do všteteza zadnjega februarja t. l.

je priložiti rojstni in krstni list, in če iz njega ni razvidno, da je bil prosilčev oče po poklicu vojaškega stanu, tudi še posebej dokaz o tem.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 31. januarja 1913.

Otvoritveno naznanilo.

Uporabim si slavnemu občinstvu javiti, da sem otvoril

v Škofji ulici

kavarno Krapš

ki je najudobneje urejena in z dvema najnovejšima biljardoma c. kr. dvornih založnikov Siefert in sновl opremljena. — Točijo se najfinije gorke in mrzle pijače, ter so cenj. gostom mnogoštevilni tu in inozemski listi na razpolago. — Moje dolgoletno delovanje v kavarni EUROPI jamči za točno in solidno postrežbo.

Z veselošpovanjem

I. Krapš, kavarnar.

Delniški kapital: 150,000.000 kron.

Rezervni zaklad: 95,000.000 kron.

Podružnica

Stanje vlog na knjižice, na tekoči račun ter razni kreditorji dne 31. decembra 1911 približno 847 milijonov kron.

c. kr. priv.

Avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt

Ljubljana, Prešernova ulica št. 50 v lastni hiši

sprejema vloge proti hranilnim knjižicam, katere obrestuje od dne vplačila do dne dviga: rentni davek plačuje zavod sam. Vloge na obrestovanje v tekočem računu, na giro-račun in proti blagajniškim listom najugodnejše. — Zavod

dovoljuje kredite v tekočem računu, nadalje stavbne, hipotekarne, carinske, davčno jamstvene kredite, remburzne kredite itd., eskomptira menice in devize ter preskrbuje njih inkaso, izdaja nakazila, kreditna in priporočilna pisma na vsa tržišča tu- in inozemstva, prodaja in kupuje tu- in inozemske rente, zastavnice, delnice in srečke ter daje vestne nasvete pri nalaganju kapitala, izvršuje vse posle pri založitvi vojaško-ženitvenih kavcij, nadalje kavcij in vadlj, potrebnih za udeležbo pri razpisanih ofertih, sprejema vrednostne papirje v svrhu njih shrambe in uprave,

oddeja proti ognju in vlovu sigurne samoshrambe (Safe-Deposits) pod lastnim zasklepom stranke ter sprejema vrednostne predmete (precijozne) v hranitev, zavaruje srečke in izžrebanju podvižene vrednostne papirje proti kurznej izgubi ter oskrbuje brezplačno revizijo izžrebajočih efektov, vnovčuje kupone, izžrebane vrednostne papirje in valute, dovoljuje predume na blago, vrednostne papirje ter sprejema borzna naročila za tu- in inozemske borze, preskrbuje za svoje komitente trgovske informacije na vseh tu- in inozemskih tržiščih itd., itd.

Centrala na Dunaju; Podružnice: Bolcan, Bregenc, Brno, Celovec, Dunaj VI., Feldkirch, Jablanice, Gorica, Inomost, Karlovi vari, Liberec, Ljubljana, Lvov, Mor. Ostrava, Olomuc, Opava, Pulj, Praga, Toplice na Češkem, Trst, Warnsdorf.